

ВІЙНА

«Покажіться!»: як бійці ЗСУ за допомогою дронів вивели подружжя з палаючого Оріхова

Євгенія Назарова

17 жовтня 2026, 11:00

Під час евакуації військовими родини Хвостенків із фронтової зони. Світлина, надана 65-ю окремою механізованою бригадою «Великий Луг»

Вихід із фронтового міста під наглядом дронів та тиждень на позиціях із військовими – такою була евакуація родини Хвостенків із Оріхова Запорізької області. Подружжя – 79-річна Елла та її 86-річний чоловік Віктор – залишилися єдиними жителями одного з районів Оріхова. Операцію з їхньої евакуації здійснили бійці 65-ї окремої механізованої бригади «Великий Луг». Вони скинули за допомогою дронів записку родині з деталями евакуації та з БПЛА

супроводжували пару під час виходу з міста. Утім, обстановка не дозволила військовим одразу після виходу Хвостенків із міста вивезти пару з фронтової зони: подружжя близько тижня прожило з бійцями на позиціях.

«Коли вони йшли, це була така маленька безпорадність», – ділиться емоціями оператор дронів 65-ї окремої механізованої бригади «Великий Луг» з позивним «Шкіпер».

Він – один із бійців, які були безпосередньо залучені до операції з евакуації **Елли та Віктора Хвостенків**.

«Єдиний момент, коли ми хвилювалися – оцей проміжок часу, коли вони вийшли з дому. Щоб вони дійшли до нас. Тому що коли вже вони в нас перебувають, це вже якось у моїх руках їх вберегти, допомогти», – каже військовий.

Елла Хвостенко під час виходу з Оріхова. Стопкадр відео з дрона 65-ї окремої механізованої бригади «Великий Луг»

Наразі обстановка в Оріхові не дозволяє проводити евакуацію з самого населеного пункту. Отож родина оріхівців мала пішки дістатися до точки, звідки б їх могли забрати військові. Поки подружжя йшло, за ними з дрона всю дорогу стежив «Шкіпер». Зв'язатися з родиною в Оріхові, аби організувати їхню евакуацію, також вдалося завдяки дронам.

Життя в Оріхові

Пара народилася і все своє життя прожила в Оріхові. Елла працювала у місцевому «Будинку побуту», а згодом у районному відділенні «Укртелекому». А її чоловік Віктор обіймав посаду директора підприємства «Орсельмаш», яке виробляло в Оріхові сільгосптехніку.

«Я з 1947 року. На цій вулиці виросла, а чоловік і народився тут, у цьому будинку, де він жив. У нього батько загинув на фронті. І мій воював. А тепер, за що вони нам таке зробили, я не знаю. Наші батьки і діди захищали отой Радянський Союз. А тепер у всіх книгах та раніше вони тільки кажуть «Росія, Росія...», а хто ж захищав? До Волги дійшов батько. Водієм був. Чоловіка батько загинув, так ми і не знайшли його могили. І тепер оце наші діти й онуки оце таке переживають. За що оце бомблять міста і наші села?» – каже Елла.

Елла Хвостенко

Додає: «Ми були одні на нашій вулиці і на цій території, де був великий заводський мікрорайон. Усе там розбито було, і люди всі виїхали. І ми ночами і днями гасили пожежі в будинках, щоб не дійшло до нас та інших. Хотілося, щоб у сусідів наших хоч якесь майно залишилося. Вони почали бити не просто снарядами, а чіпляли туди пляшки із горючою сумішшю і капроновими кульками. Просто знищують людей, майно, тварин, усіх поспіль».

Через постійну небезпеку родина не відвідувала інші частини міста – господарювали на власному подвір'ї, латали дах будинку після обстрілів, гасили

пожежі та готувалися зимувати у фронтовому місті.

«Усе місто розбите. У когось із людей там, може, і продукти є. Ми навіть із чоловіком виростили п'ять відер картоплі. У нас і морква залишилася. Ось так ми під дронами працювали. Треба ж рухатися, працювати. І помідори, і два рядочки огірочків, зелень якась. Посуха величезна. Дерева всі чорні, побиті, тому що вони не переносять уже оцих вибухів. Чим вони роблять снаряди, що воно чорніє, листя чорніє», – розповідає Елла.

Такий вигляд нині мають вулиці Оріхова. Стопкадр відео з дрона 65-ї окремої механізованої бригади «Великий Луг»

Каже, що з чоловіком замислювалися над тим, щоб евакуюватися з фронтового Оріхова, втім, не знали, як це зробити, адже у фронтовому місті не було зв'язку.

«Хлопці, які на великих дронах, на бомберах літають, їм скинули разом із водою записку», – пояснює, як вдалося зв'язатися та узгодити вихід родини з Оріхова, пілот 65-ї ОМБр «Шкіпер».

Елла Хвостенко пригадує, як це відбувалося:

«На вулиці в мене плита, щоб щось їсти приготувати. Треба умудритися, щоб дрони не літали, бо їх дуже багато. Вони літали, скидали. І «Молнії», і що завгодно було. Уламки літали навколо нас. І весь двір, і весь город, якщо згребти, так вам не передати, скільки уламків і ям усіляких. А потім я чую у літній кухні, що мене ніби хтось гукає. А я кричу: «Хвіртка відчинена. Заходьте, хто там є», бо я з паличкою

ходжу, не вийду дуже швидко. А мені хтось кричить: «Покажіться, покажіться!». Вийшла – дрон великий. Я глянула, то спочатку остовпіла. Коли воно звідти, з динаміка, мабуть, мені кажуть, що готуйтеся до евакуації, і полетіли».

Віктор Хвостенко під час евакуації

Та додає: «Я до чоловіка. Він ремонтував один загашник, де були дрова, щоб дощ не протікав. І раптом знову прилітає, і нам кидають ще продукти якісь і листа. І там нам було вказано, що обов'язково евакуюватися. І наступного разу вони прилетіли і сказали, що я маю записку їм написати, о котрій ми вийдемо».

Евакуація

Пара мала пішки дістатися до місця зустрічі з військовим, звідки вже можливо було провести евакуацію з фронтової зони транспортом.

«Не дуже так воно, з дому виїжджати. Розумієте? Тим більше там три собачки – дві чужих, яких ми прихистили після обстрілів різних, і наш один собака. Тому я все їм насипала, двері повідкривала, все повідкривала. Що ми могли, взяли, і вийшли з дому із «кравчучками», – пригадує Елла.

Каже: з безпекових міркувань вирішили йти з чоловіком на певній відстані один від одного.

«Чоловік попереду, а я ззаду, тому що вирішили бути на відстані, бо дрони – на випадок чогось, щоб хоч один був у порядку. Ми йшли такою дорогою, де і

праворуч, і ліворуч усе погоріло. І так ми дійшли до місця, куди нам сказали прийти. Дякувати Богові, дрони не літали».

Віктор Хвостенко під час виходу з Оріхова. Стопкадр відео з дронів 65-ї окремої механізованої бригади «Великий Луг»

Утім, безпекова ситуація не дозволила військовим одразу вивезти родину оріхівців з фронтової зони. Віктор та Елла прожили близько тижня з бійцями.

«Ми їх чекали. І, звісно, ми були дуже раді, коли ми їх зустріли. Бабця з дідусем були дуже стривожені, питали нас, чи все пройде добре. Ми їх, звісно, заспокоювали. Найважче було їм дійти. Але вже коли вони були з нами разом, ми всіма силами їх заспокоювали. І я скажу, що вони були досить спокійні. Ми більше хвилювалися за них, коли вони були з нами. Люди звикли до такої обстановки. Їм потрібно було очікувати евакуації, а зазвичай ми її проводимо, коли дозволяє погода – дощ, туман», – каже оператор дронів із позивним «Шкіпер».

Військовий пояснює, що наразі виїхати з фронтової зони, де з бійцями перебувало подружжя оріхівців, можливо лише військовим транспортом. Каже: нещодавно волонтери намагалися дістатися до Оріхова, аби здійснити евакуацію місцевих, утім, ця спроба виявилася невдалою.

Медик 65-ї окремої механізованої бригади «Великий Луг» оглядає Еллу Хвостенко

«Перед цим була спроба евакуювати тяж людей, і розбили машину. Це був пікап звичайний. Тому ми переконали, що потрібно не панікувати, а треба зачекати на відповідну погоду. Це дуже важливий фактор. І коли вже настали дощ, сильний вітер, противнику було важко коригувати, дивитися, робити розвідку, і ми дочекалися відповідного дня та евакували їх», – каже «Шкіпер».

Нині Елла та її чоловік перебувають із рідними, які зараз живуть в Івано-Франківській області. Елла Хвостенко згадує рідне місто:

«Я встаю і дивлюсь на горизонт: сонечко сходить, і все горить, горить – і праворуч, і ліворуч. Поруч на будинок 12 КАБів скинули – і все горить, і палає. Та що ж це таке? Мое бідне місто і мої люди, які десь там на околиці. Є вони, я ж знаю, далеко там вони є. І я бажаю, щоб усі люди, які перенесли все це, виїхали і дочекалися перемоги – людям усім виїхати, щоб вони не були в зоні бойових дій, тому що то не життя. А ми жили багато років там – без електрики, без газу, без зв'язку».

► Повномасштабна війна Росії проти України

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Броньованим бусом, який возив алмази, зараз вивозимо людей». Евакуація на Запоріжжі

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Оборона серед тіл, компот з дощу і вихід із позиції наосліп. Піхотинець «Ромео» про оборону Костянтинівки

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Доводиться залишати свій дім, якого вже немає». Жителі покидають прифронтовий Слов'янськ

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Страшно, дуже страшно». З Костянтинівки і сіл навколо їдуть навіть ті, хто досі терпів

Євгенія Назарова

Співпрацює з Радіо Свобода з 2015 року. Народилася в 1985 році у Запоріжжі. У 2007 році закінчила історичний факультет, а у 2011 році – аспірантуру Запорізького національного університету. Має ступень кандидата історичних наук. Із 2013 року працює у сфері журналістики.

Україна

Суспільство

Війна